

Zabrinutost Bugarske oko krize u Makedoniji

Author: [Ivan Krastev](#)

Nocna mora Bugarske pretvara se u realnost nakon eskalacije sukoba u

Pise: Ivan Krastev iz Sofije

Uticaj krize u Makedoniji vec se oseca u susednoj Bugarskoj. Svi govore o

'radikalnom albanskom faktoru', novom izvoru regionalne nestabilnosti.

Kritike vlade i medija su se konacno pomerile sa tradicionalnog krivca-

bivseg jugoslovenskog predsednika Slobodana Milosevica i srpskog

nacionalizma.

Narod Bugarske je zabrinut da bi se sukobi u okolini Tetova mogli pretvoriti

u gradjanski rat, cime bi napori medjunarodne zajednice da uspostavi mir u

regionu doziveli krah.

Masovan priliv makedonsko-slovenskih izbeglica oslabio bi ekonomsku i

politicku stabilnost Bugarske. To bi moglo da uplasi strane ulagace,

narocito ako se sukob prosiri preko makedonskih granica u susedne drzave.

Vlada velika napetost. Postoji bojazan da bi se mogao ponoviti drugi

Balkaski rat od 1913.godine, kada su Bugaria, Greece i Serbia dosli su

sukob oko podele Makedonije.

Bugarski predsednik Petar Stoyanov lose je poceo. Njegova ponuda pomoci

Skoplju, uključujući slanje bugarskih trupa naišla je na neodobranje međunarodne javnosti. "Daily Telegraph" je objavio članak u kome se priča o agresivnoj politici Sofije prema Makedoniji pre početka Drugog svetskog rata.

Bugarski politički lideri postupaju pažljivo svesni da ih očekuju skoriji izbori.

Premijer Ivan Kostov je jasno stavio do znanja da Sofia ozbiljno shvata ovu krizu. On je odmah optutovao za Skoplje gde se susreo sa makedonskim rukovodiocima. Ova poseta protumačena je kao gest solidarnosti prema koalicionoj vladi Ljupca Georgievskog.

Do normalizacije odnosa između dve zemlje došlo je marta 1998.godine.

Specijalni odnosi uspostavljeni su između vladajućih Ujedinjenih demokratskih snaga, UDF, i Unutrasnje makedonske revolucionarne organizacije, VMRO, Georgievskog. Bugarski premijer, međutim, nije se susreo sa glavnom opozicionom partijom, Socijaldemokratskom ligom Makedonije, SDSM, koja je po mišljenju UDF, anti-bugarska.

Kriza u susedstvu mogla bi naneti štetu bugarskoj političkoj sceni. Moglo bi lako doći do promene kursa politike u zemlji. Pojedine manje političke partije kao što je bugarska VMRO, zalazu se za otvoreniju nacionalističku

politiku u nadi da ce privuci vise glasaca.

Dve glavne politicke partije Bugarske, UDF i Socijalisticka partija

Bugarske, BSP, vise puta su naglasile da kriza u Makedoniji nece izmeniti

njihovu pro-evropsku i anti-nacionalisticku politiku. Medjutim,

priblizavanjem parlamentarnih i predsednickih izbora, postoji bojazan da bi

politicari, u nastojanju da pridobiju vise glasaca, mogli iskoristiti ovu

krizu za njihove kratkorocne politicke ciljeve.

Izgleda da ce izborna trka biti tesna. Od nestabilnosti u Makedoniji za

sada je najvise koristi izvukla vlada. UDF je stekla prednost plaseci

bugarsku javnost da se zemlja nalazi u opasnosti prosirivanja makedonske

krize.

Izvestaji javnog mnjenja pokazuju da javnost ima vise poverenja u nacin na

koji vlada vodi spoljnu politiku od njenih resavanja socijalnih i ekonomskih

problema kod kuce. Stoga, opozicija optuzuuje vladu da iskoristava

situaciju u Makedoniji kako bi skrenula paznju glasaca od optuzbi za navodnu

korumpiranost i neuspeh na ekonomskom planu.

Stoga, izgleda da postoji saglasnost izmedju bugarskih politickih lidera da

bi za zemlju bilo najbolje da se kloni "konkretne" umesanosti u makedonsku

krizu. Vecina obicnih gradjana iskljucuje vojnu intervenciju i o toj temi

se uopste ne diskutuje.

Saopstenje makedonskog parlamenta da od susednih drzava nece prihvatiti

vojne jedinice naislo je na opste odobravanje. Bugari nemaju ambicija prema

makedonskoj teritoriji. Stavise, oni zele da se drze podalje od ove krize.

Situacija u Makedoniji posmatra se i kao prepreka ulasku u EU.

Vlada i opozicione partije slozne su da je sada najpotrebniji uskladjen

odgovor medjunarodne zajednice. Stoyanovu ponudu vojne pomoci trebalo bi

shvatiti kao pokusaj da se izvrsi pritisak na medjunarodnu zajednicu da

odlucnije reaguje, a ne kao indikacija bilo kakve zelje predsednika da se

vojno umesa u ovu krizu.

Ivan Krastev je direktor Cengra za liberalne strategije iz Sofia

Location: Macedonia
Serbia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/zabrinutost-bugarske-okro-krize-u-makedoniji>